

Javaslat

a Tótkomlói Települési Értéktárba történő felvételhez

Tótkomlói Polgármesteri Hivatal	
Szám:	161537-1/2023
Dátum:	2023. MARCH 21.
Előadó:	Kárász Gáborné
Főnök:	

I. A javaslattevő adatai

A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: Kárász Gáborné
Címe: 5940 Tótkomlós, Móricz Zs. u. 45.
Elérhetősége (e-mail, telefonszám): 30-5153384, gabornekarasz@gmail.com

II. A települési érték adatai

1. A települési érték megnevezése: Sávolt Zoltán András – szövő népi iparművész, munkássága

2. Milyen kategóriába sorolná a javasolt nemzeti értéket:

☐ Agrár- és élelmiszergazdaság

☐ Egészség és életmód

☐ Épített környezet

☐ Ipari és műszaki megoldások

☒ **Kulturális örökség**

☐ Sport

☐ Természeti környezet

☐ Turizmus

3. A települési érték fellelhetőségének helye: Tótkomlós

4. A települési érték rövid, szöveges bemutatása, egyéb jellemzőinek és történetének leírása:

5. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

1959-ben született Tótkomlóson, és itt folytatta tanulmányait. Olyan környezetben nőtt fel, ahol már kisgyermekkorában is népművészeti tárgyak vették körül, de ennek ellenére tanulmányait más irányba folytatta tovább, és elkerült vidékre, Szegedre, a vendéglátásba dolgozni. Az egyik alkalommal egy eladó szövőszékről szóló újsághirdetés keltette fel a figyelmét. A szövőszéket látva feltörték benne a gyermekkorban látott rongypokrócok mintái, színei és a szőttesek harmóniavilága. Ez után már e gondolatoktól nem tudott menekülni. Elhatározta, maga próbálja megalkotni azokat a szép szőtteseket, amiket egykoron látott. A szövőszék mellé viszont alapanyag is kellett, és nem volt senki, akitől tanulhatott volna. Rájött, nagy fába vágta a fejszét, és bizony két év kellett, hogy kizárva a külvilágot, a felszínre hozta a belső elfojtott vágyát, a szövést. 1997-ben visszaköltözött Tótkomlóásra, ahol megelevenedett kezei között a len, kender, gyapjú. Annak tapintásától, illatától már nem tudott elszakadni. Próbálkozott, tette a dolgát, és hamarosan a piacon találkozhattunk vele és termékeivel, a szőnyegekkel. Munkáiban a régi minták mellett lassan megjelentek az új minták, amely nemcsak a képzeletében rejtőztek tovább, hanem a keze munkája által láthatjuk is őket, és nem utolsósorban használhatjuk is a szőnyegeket.

A szakmán belül felfigyeltek a precíz munkáira, hírül vitték, és így 2005-től a Békés Megyei Népművészeti Egyesület tagjai közé választották. Az alkotásait a Népi Iparművészeti Tanács zsűrizi. A Szövő Népi Iparművész címet 2009 óta viselheti a pályamunkái eredményességének köszönhetően.

2005-től számos kiállításon vett részt. Tudását szakmai táborokban, tanulmányutakon fejleszti a mai napig. Minden évben részt vesz a Budai várban megrendezésre kerülő Mesterségek Ünnepe, ahol a szőnyegekkel nemcsak Békés vármegyét, de Tótkomlóst is képviseli. Minden kiállításon büszkén mesél a szlovák múltjáról, a helyi hagyományokról, amelyeket ápol, a fellelt tárgyakról, legendákról.

A Nemzeti Galériában 2006-ban volt garnitúrája kiállítva, a Néprajzi Múzeumban és a csabai Munkácsy Mihály múzeumban 2010-ben voltak a pályamunkái láthatóak. De számos nemzetközi, országos, szakmai kiállításon és konferencián is kiállításra kerültek alkotásai. A „Tótkomlói bútorozott szoba” című pályamunkája 2010-ben Gránátalma díjas lett. Ez a legnagyobb elismerés, amit egy népi iparművész megkaphat. A díjat a Néprajzi Múzeumban vehette át ünnepélyes keretek között. Az önkormányzat felkérésére is munkái képviselheték a települést. Ezek: utazás kiállítás, aratóünnep, Hungaricum kiállítás, Megyei Értéktár Nap, de még a Gazdagréten is rácsodálkoztak munkáira. Komlós kulturális színfoltjaként a 2011-ben az Evangélikus Egyház által létrehozott Mesterségek Háza létrejötténél is ott bábáskodott, örvendeztette meg a látogatókat. Munkái 2012 óta minden évben láthatóak voltak az országos textiles konferencián. Munkáját a mindenkor szervezőbizottság elismeréssel, különdíjjal jutalmazta. A mellékelt kiemelt elismerések, kiállítások listája, a munkáiról néhány fotó, zsűrizett termékei mind-mind azt bizonyítja, hogy településünk értékét mind a személyisége, mind a munkája gazdagítja, ezért javaslom az értéktárba történő felvételét.

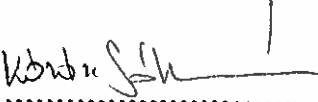
6. A települési értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája(bibliográfia, honlapok, multimédiás források, kiadványok, stb.): Sávolt Zoltán magángyűjteményében, amelynek felhasználásához annak átadásakor hozzájárult, munkásságának bemutatására nyitott.

7. A települési érték hivatalos weboldalának címe: <http://savoltzoltan.pmt.hu/index.html>

III. Mellékletek

- **Fotó** vagy bármilyen (audiovizuális) dokumentáció, film.
- A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának 1° nemzeti érték: magyar alkotótevékenységhez, termelési kultúrához, tudáshoz, hagyományokhoz, tájhoz és élővilághoz kapcsolódó, nemzetünk történelme, valamint a közelmúlt során felhalmozott és megőrzött minden szellemi és anyagi, természeti, közösségi érték vagy termék, mely hazai szempontból meghatározó jelentőségű, így nemzetünk – de legalább egy meghatározott tájegység lakossága – a magyarságra jellemzőnek és közismertnek fogad el, jelentősen öregbíti hírnevünket, növelheti megbecsülésünket az Európai Unióban és szerte a világon, hozzájárul új nemzedékek nemzeti hovatartozásának, magyarságtudatának kialakításához, megerősítéséhez”/ való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató vagy ajánló levelek.
- A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat.

Dátum: Tótkomlós, 2023. március 12.

.....
javaslattevő aláírása

Sávolt Zoltán András munkássága

2000-től napjainkig

kiállítások, rendezvények, tanulmányutak

2000-2005-ig Tótkomlós Alkotók kiállítása minden év augusztus 20-án

2004. szeptember 25.-től október 5-ig önálló kiállítás Mezőhegyesen, a Nóniusz Hotelben

2005. július 2-től 26-ig Békéscsabai nyári tábor szakmai továbbképzés

2005. szeptember 23-tól október 6-ig Budapest, Szlovák Intézet Tótkomlós bemutatkozik c. kiállítás

2006

2006. március X. Textiles Konferencia „Ágy és környezete” pályázat

„Nászéjszaka garnitúra” március 10-16-ig Ágy és környezete” Országos Pályázati kiállítás, Békéscsaba

2006. április 8. Budapest, Hungexpo Tótkomlós bemutatkozik részében kiállítás

2006. június 29-július 1- között Gyulán a Kőrös völgyi Sokadalom „Ágy- és Környezete” pályázati kiállítás

2006. augusztus 16-21 között Budapest, Mesterségek Ünnepe kiállítás a várban

Augusztus 20.-tól szeptember 3-ig Budapesti Nemzeti Galéria „Tetőtől-talpig” viseleti kiállítás és „Ágy- és környezete” című pályázati anyag kiállítása

2006. szeptember 10. Tótkomlós 260. évfordulójára rendezett önálló kiállítás

2006. november 23-26-ig Székelyföld konferencia tanulmányút

2006. december 4-16 között Szlovákia, Zólyom testvértelepülésen önálló kiállítás

2007

2007. április 3-8 között Dél-Franciaország, kézműves tanulmányút

2007. május Szentendre, Pütkösd sokadalom

2007. június Gyula, Kőrös völgyi sokadalom, kiállítás

2007. június Tótkomlói Szlovák Egyesület kiállítása Sátoraljaújhelyen

2007. június 7. Békéscsaba, Nyári tábor, szakmai továbbképzés

2007. augusztus 20. Budapest, Mesterségek Ünnepe

2007. szeptember Mezőhegyes, Nemzetközi Lovasnapok

2007. szeptember 15. Tótkomlói szlovák Egyesülettel Vanyarcon Sztrapacska Fesztiválon kiállítás

2007. szeptember 29. Mezőgazdasági Állatkonferencia, Nagyér – önálló kiállítás

A Pro Renovanda „Népművészetért Szakalapítvány” pályamunkájának átadása „Négy évszak” Nagyér Község Alkotóházának

2007. november 10-15 Erdélyi tanulmányút

2008

2008. március Békéscsaba, XI. Textiles Konferencia Pályázati cím: Esküvői textíliák, „Nagyszülői nászajándék” garnitúra, március 8-21-ig kiállítás Békéscsabán, Evangélikus Egyház tanácstermében, majd a Ballasy Bálint Magyar Művelődési Házban

2008. június 7-11-ig Tótkomlói Száraz-kolbászfesztivál, önálló kiállítás

2008. június 13-16-ig Szlovákia, Jelsava testvértelepülés, önálló kiállítás Tótkomlói Szlovák Szervezettel

2008. június 20-25-ig Románia, Válaszút tanulmányút (Borbély Jolán)

2008. június 26-28. Gyula Kőrös völgyi sokadalom + kiállítás (Egyesületi)

2008. július 5-8. Pilisszentlászló, Országos Szlovák találkozó +önálló kiállítás (Tótkomlói Szlovák Egyesület)

2008. július Békéscsaba, Nyári tábor, szakmai továbbképzés (Norvég kiállítás Békéscsaba, Munkácsy Mihály Múzeum (Egyesületi)

2008. augusztus 20. Budapest, Mesterségek Ünnepe

2008. augusztus 27-30-ig Szlovákia, Nemzeti ünnep, Pozsony Pozsonyi Várban kiállítás, bemutatkozás (Tótkomlói Szlovák Egyesület)

2008. október 9-13-ig Borsodi tanulmányút

2009

2009. február 1-március 1 között Békéscsaba, „Hová tart a nép kézművesség”, Régi felfogások új törekvések c. Országos Konferencia

2009. április 17-19-ig Ausztria, Burgenland tanulmányút (Adatgyűjtés, Híres Múzeumok megtekintése

2009. június 20. Orosháza, Gellértegyháza, „Magyarok Ünnepe”

2009. június Gyula, Kőrös völgyi Sokadalom, kiállítás (egyesülettel)

2009. augusztus 7-10 között Románia, Székelyudvarhely „Míves emberek sokadalma”

2009. augusztus 20. Budapest, Mesterségek Ünnepe

Számvetés: Eddig 26 kiállításon vett részt, ebből 13 önálló szervezésű volt.

2009. október 22. Hagyományok Háza, az Oktatási és Kulturális Minisztérium nemzeti intézménye szövő foglalkozási ágban Népi Iparművésznak ismerte el.

2009. december 12. Gyapjú szőttes és szálasanyag Dél-alföldi régió élő népművészete kiállításon munkáival részt vett Békéscsabán

2010. december 18. Békés Megye Élő Népművészete, szőtt és fonott bútor kultúrája c. kiállításon munkáival részt vett Békéscsabán
2010. október 8-29. Orosházi Győri Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat szervezésében 15 éves munkásságának bemutatás
2011. Evangélikus Egyház által létrehozott Mesterségek Házában kiállítás annak megnyitója alkalmával.
2012. március XIII. Országos Textiles konferencián pályázatai „Konyha és ebédlő textíliái”, „Viselet és viselet-kiegészítők” alkotásai, „Konyha és ebédlő textíliái” Budapesten
2012. december 16. „Konyha és ebédlő textíliái” kiállítás, Békéscsaba
2013. december 14. „Békés Megye Élő Népművészete” kiállítás, Békéscsaba
2014. március XIV. Országos Textiles konferencián pályázatai „Gyapjú a magyar textilkultúrában” kiemelkedő alkotásai, Budapesten
2015. december 13. Békés Megye Élő Népművészete, Hungarikum kiállítás, Békéscsaba
2016. március XV. Országos Textiles konferencián pályázatai „Nappali szoba- a család közösségi terének - textíliái” kiemelkedő alkotásai, Budapesten
2016. december „Nappali szoba- a család közösségi terének - textíliái” kiemelkedő alkotásainak kiállítása a Lökösházi Bréda kastélyban
2017. Békés Megye Élő Népművészete kiállításon alkotói munkáinak kiállítása, Békéscsaba
2020. július 23-ai számában a Ludové noviny is részletesen beszámolt munkásságáról, de többször jelentek meg róla cikkek a Békés Megyei Népszavában, és annak elődjénél, a helyi újságokban, mint Komlósi Hírmondó, Komlósi Krónika.

Élő Népművészet

A XV.
ORSZÁGOS NÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS
ZSÚRIJE

Hovács Géza Emlékére

Alkotócsoport

BÚTORKÉSZÍTŐINEK
BÉKÉSCSABA,

A
KIÁLLÍTÁSON NYÚJTOTT KIEMELKEDŐ
TELJESÍTMÉNYÜKÉRT.

Gránátalma Díjat

ADOMÁNYOZ.

BUDAPEST, 2010. OKTÓBER 29.

deu vi

A HAGYOMÁNYOK HÁZA
FŐIGAZGATÓJA

Mesteri tervek nászéjszakára

RÓZSÁSZÉK A Rózsadombon is gyönyörködnek Sávolt Zoltán lakásfelszereléseiben

ndéglátóztott 25 éven
majd szövőszék mellé
és visszaköltözött szü-
árosába. Sávolt Zoltán.
pjainkban a Magyar
mzeti Galériában látha-
tókommósi szőnyegek.

sete Ilona

soda melegség és puhasági
icka, a merinói bárány- és
abórkó kidolgozásából, a
adékönyv felhasználásá-
szótt takarók maradásra
zedik a vendéget. A népi
művészzel foglalkozó
mlósi Sávolt Zoltán ezeket
inkább nem zsúfirteti. Szó-
eit viszont igen.

Láttam egy újsághirdetést,
őszeket kínáltak. Gondol-
egyet és megvettem. Azóta
ők. Szegeden éltam 25
ott vendéglátóztam, majd
mlóstra költöztem, hiszen
ülettem. Kisgyerekként is

a a szűri nem fo-
dja el valamelyik
őnyegemet, az ins-
rál engem. Vajon
i hibáztam? Igye-
em kijavítani a
inkámat.

voltam mindennek, ami a
hagyományok ápolásáról
Nézzem csak körül, gyűj-
is a bútorokat, a klegé-

A tótkomlósi Sávolt Zoltán stílusát már megismerik azok, akik figyelemmel követik eddigi munkásságát.

szítőket – mutatott körbe otto-
nában vendéglátónk.

Egy valamit azonban hiá-
nyoltunk. A szőnyeget.

– A magam kárán tanultam
meg szőni. Évekig csak szőtem
és bontottam. A csikmintás szó-
nyegek ritmusát kedvelem, eze-

ket készítettem nagy szeretettel,
vannak már A kategóriás da-
rabjaim, azok tükrözik egyéni
stílusomat is – mondta Sávolt

Zoltán, majd magyarázatként
elővett a szekrényekből színes
és egyszerűbb szőnyegeket,
zsúfirtott népi remekeket.

S hogy mitől jellegetesen
Sávolt egy szőnyeg?

– Buda várában, a Mestersé-
gek Ünnepe is kiállító voltam.
Ha a sétáló turisták, érdek-
lódók nem látták a standon, azt
kérdézték: hol a tótkomlósi
fiú? Megismerik a munkáimat.

Egy országos pályázatra is je-
lentkeztem a Nászéjszaka né-
gyes kompozíciómmal. Téma
az ágy és környezete volt. A
szűri bevalógatta a kompozíci-
óm három szőnyeget a Magyar
Nemzeti Galériában megrende-
zett Tetőtől talpig című kiállít-
ásra. Van bennem egy egész-
sleges becsvágy, de mindig
visszafojtott voltam. Ez az ellis-
merés viszont jót tett nekem –
vallotta be a szövőszék mellett
az alkotó, aki egy osztrák meg-
rendelőnek úgynevezett vízfo-
lyásos szőnyegekben készített
kollekciót. Közben albumot la-
porgattunk, rózsadombi laká-
sok hálósobáiban láttunk
Sávolt-szőnyegeket. Ismerik
még a népi iparművészet esz-
tétikus darabjait Hollandiában,
Németországban, Szlovákia-
ban és az Amerikai Egyesült
Államokban is.

Tervez, hogy lássák

Az egyszerű szőnyeg a legbo-
nyolultabb. A Nászéjszaka
kompozíciója nagyon egyszer-
űnek látszik első ránézésre.
Am a hozzájárult észrevételek
a tervezést. – Az a célom,
hogy a csúkokat, a mintákat
úgy lássa mindenki, ahogy
azt én elképzelem – mutat-
ta a kompozíció ötletén ma-
radt, megrendelőtől Sávolt
Zoltán.

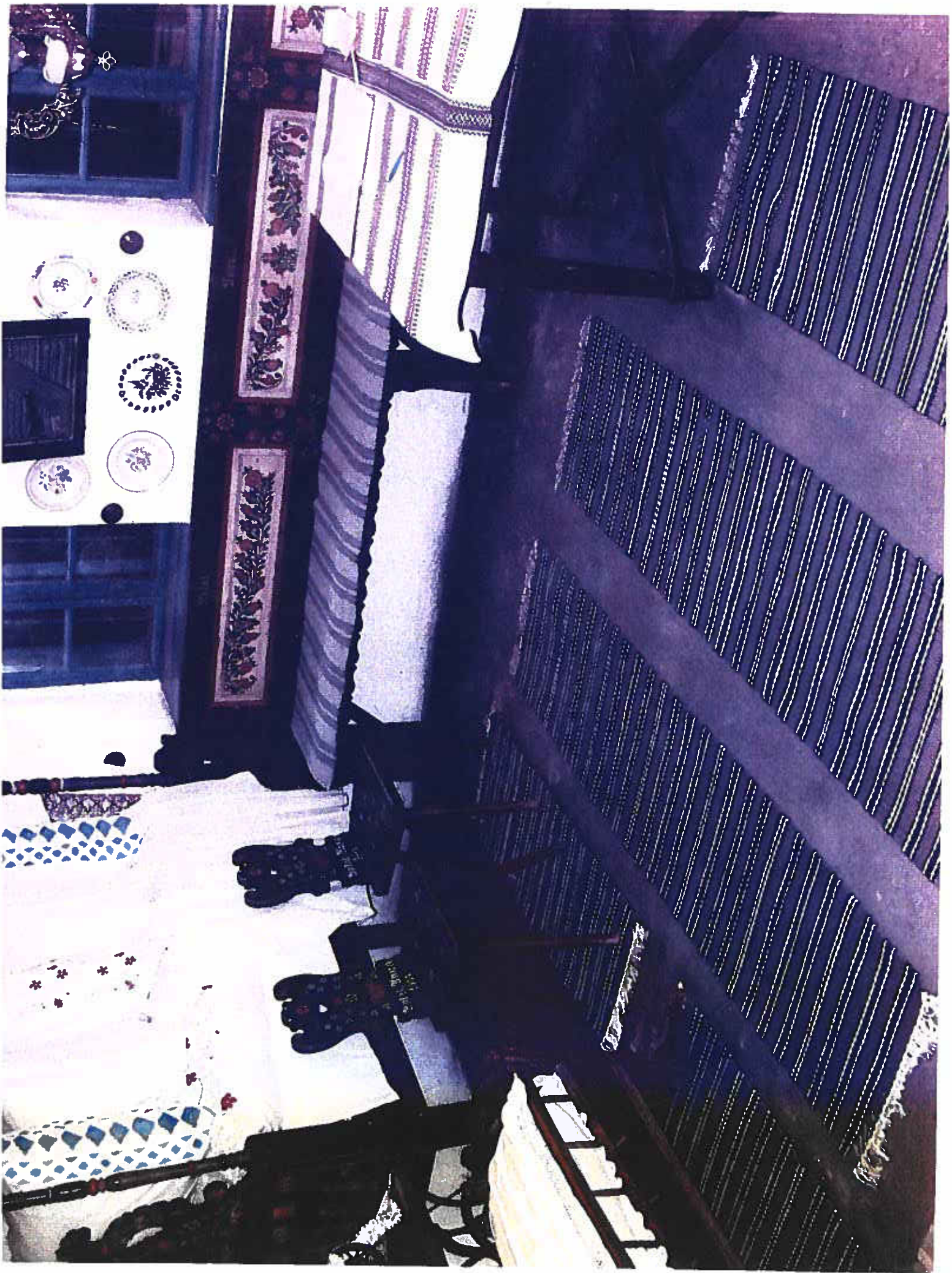
h-t p://onoxofe.w/200/17/1/a-naszéjszaka-onoxofe-w-munka/10

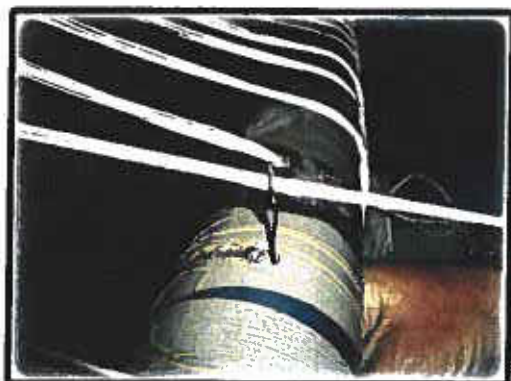
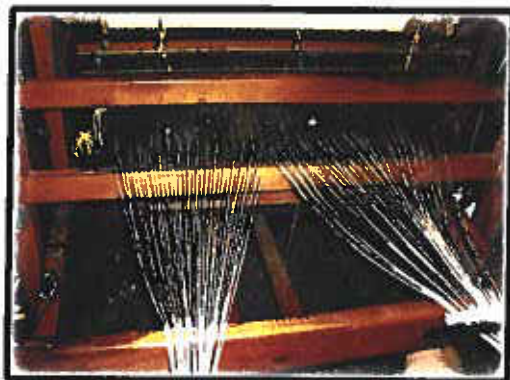
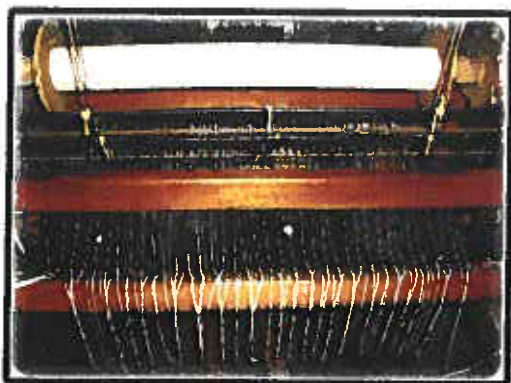

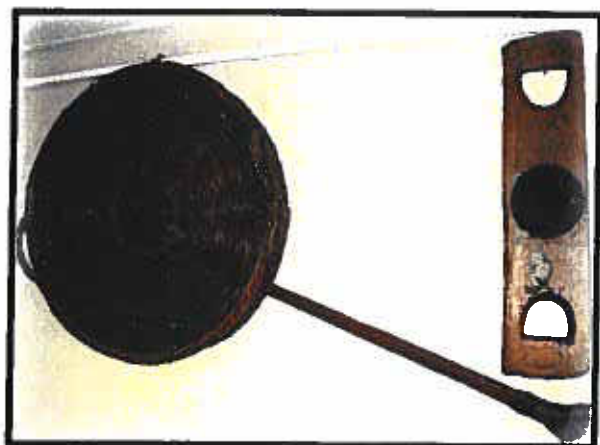

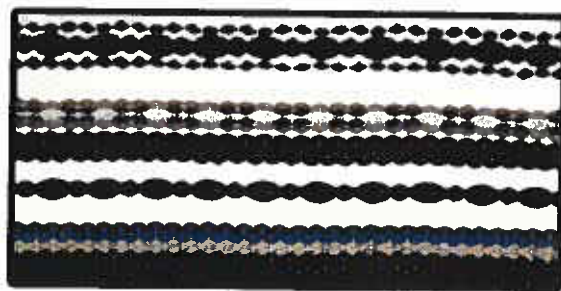

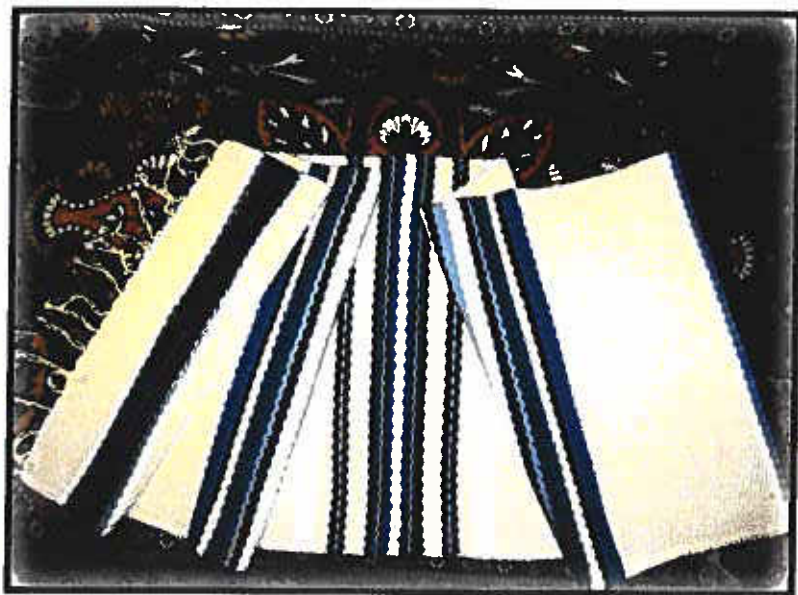
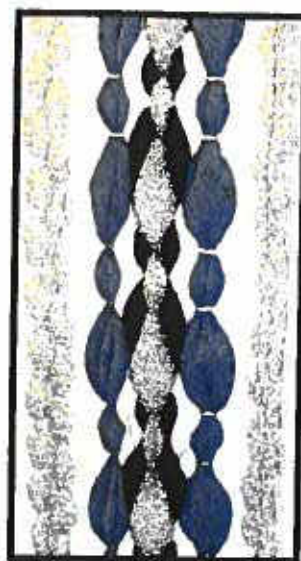
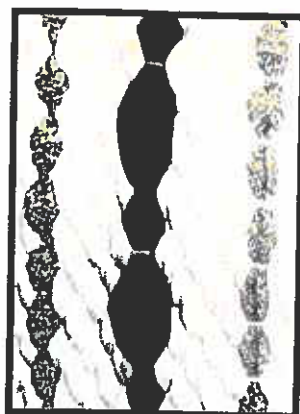

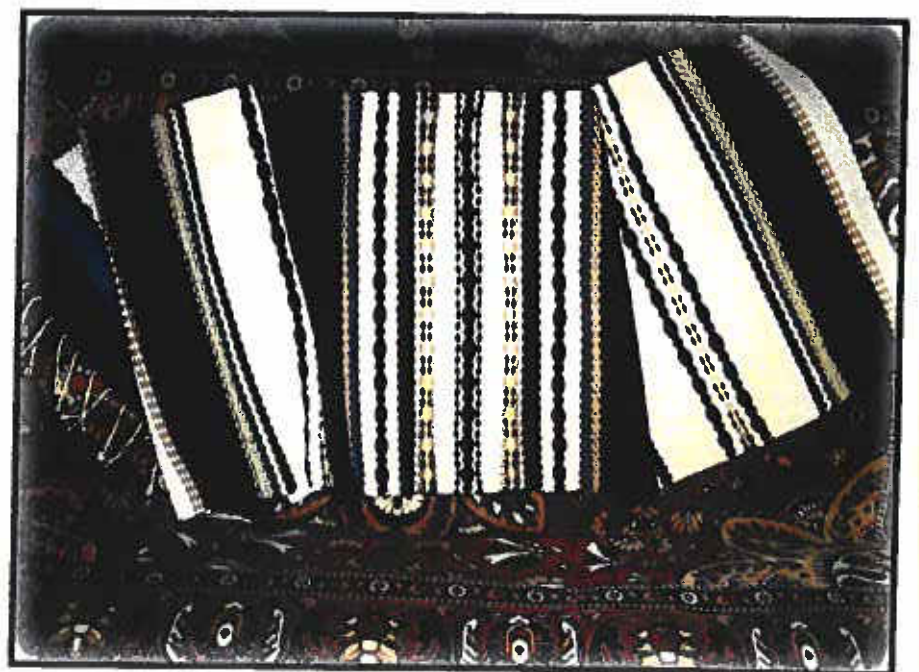
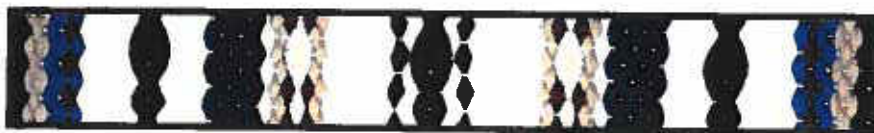

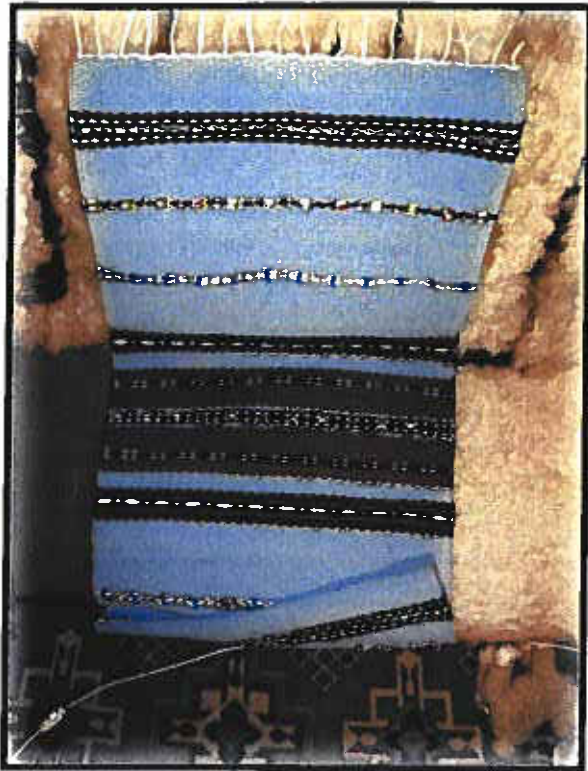

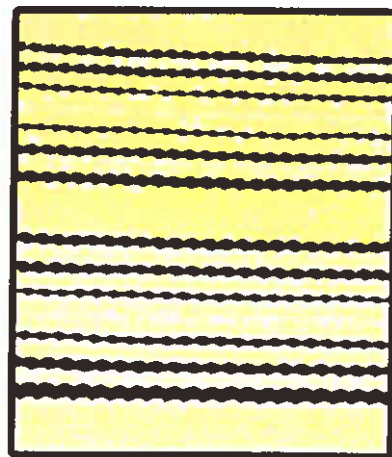
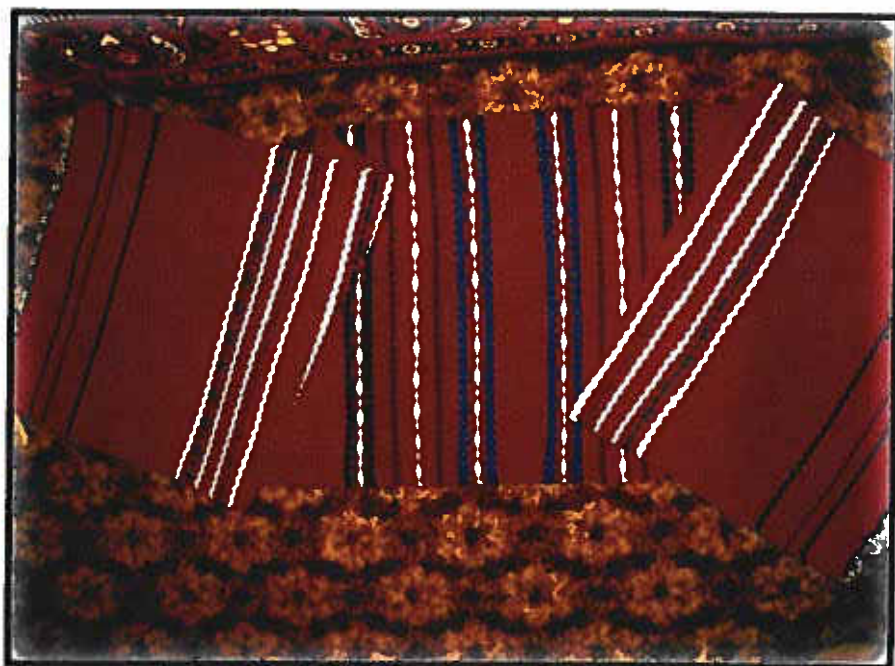

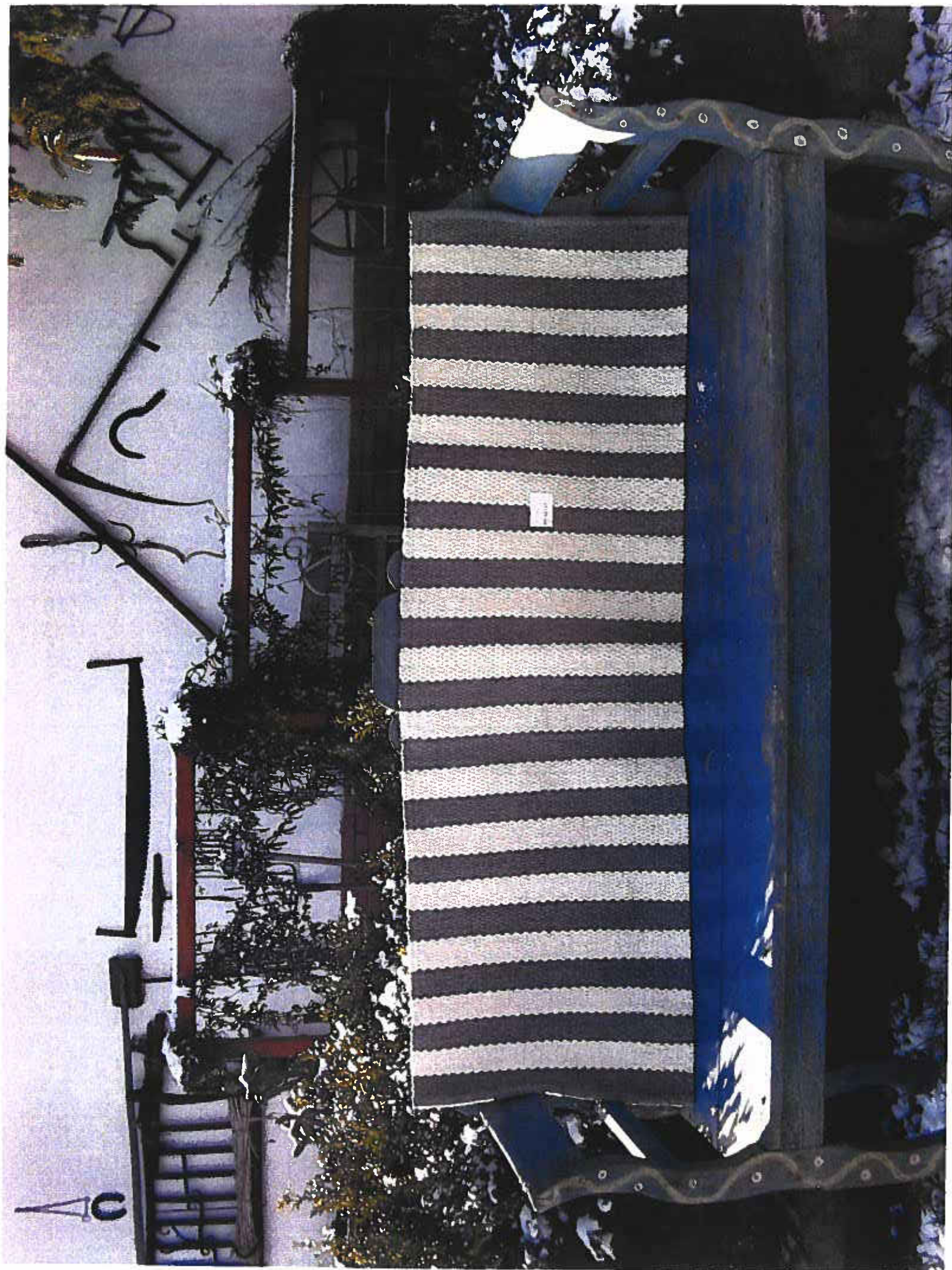

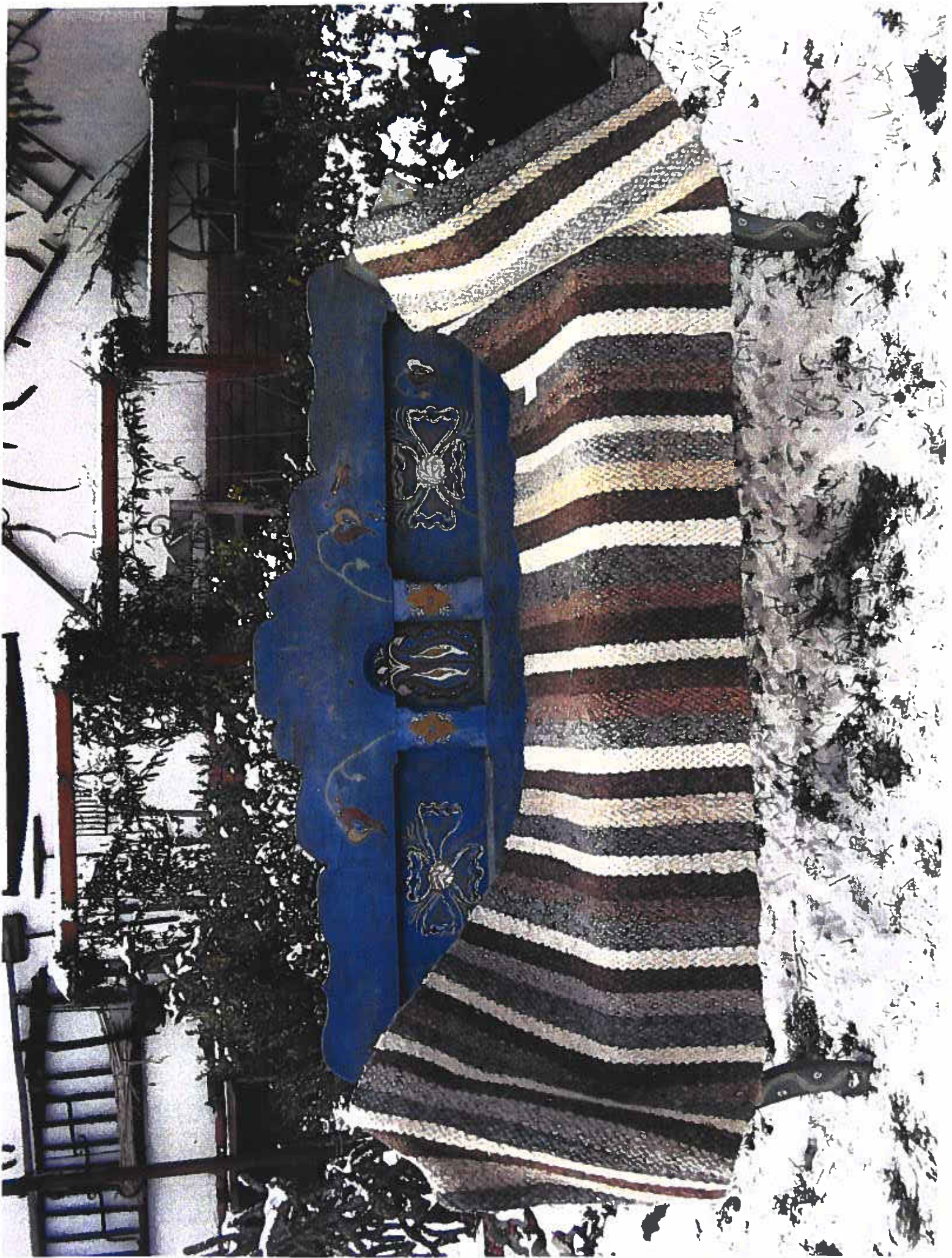

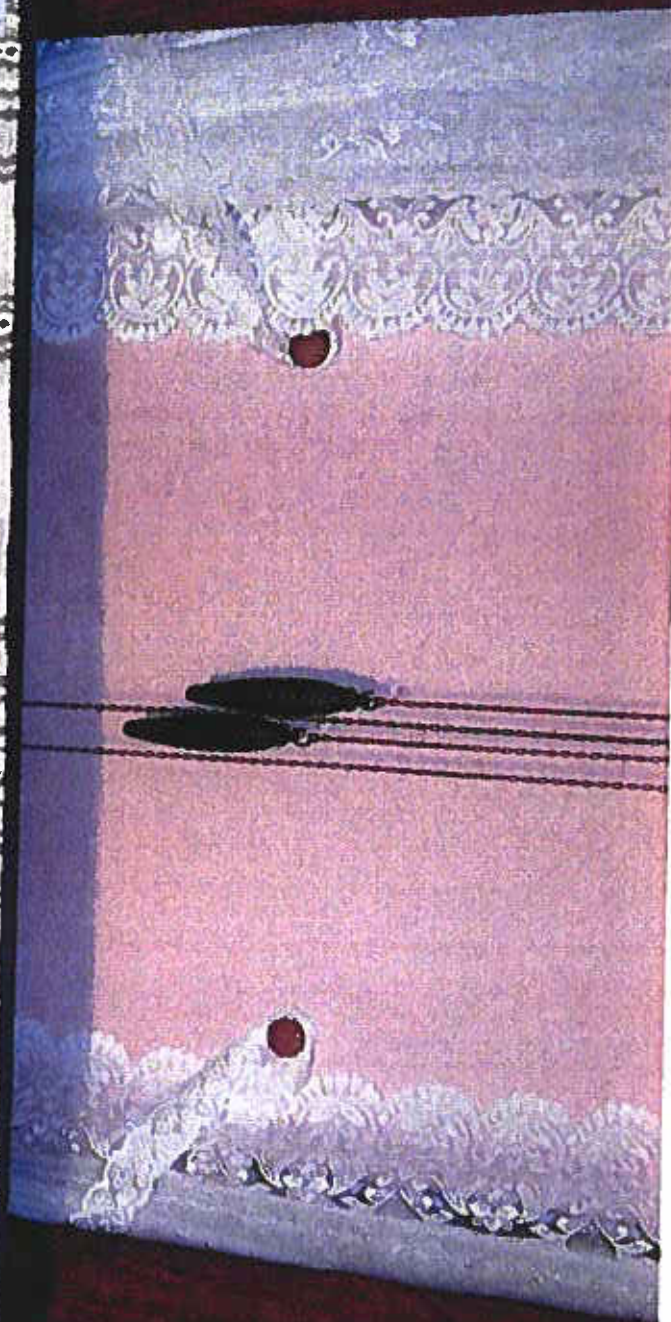

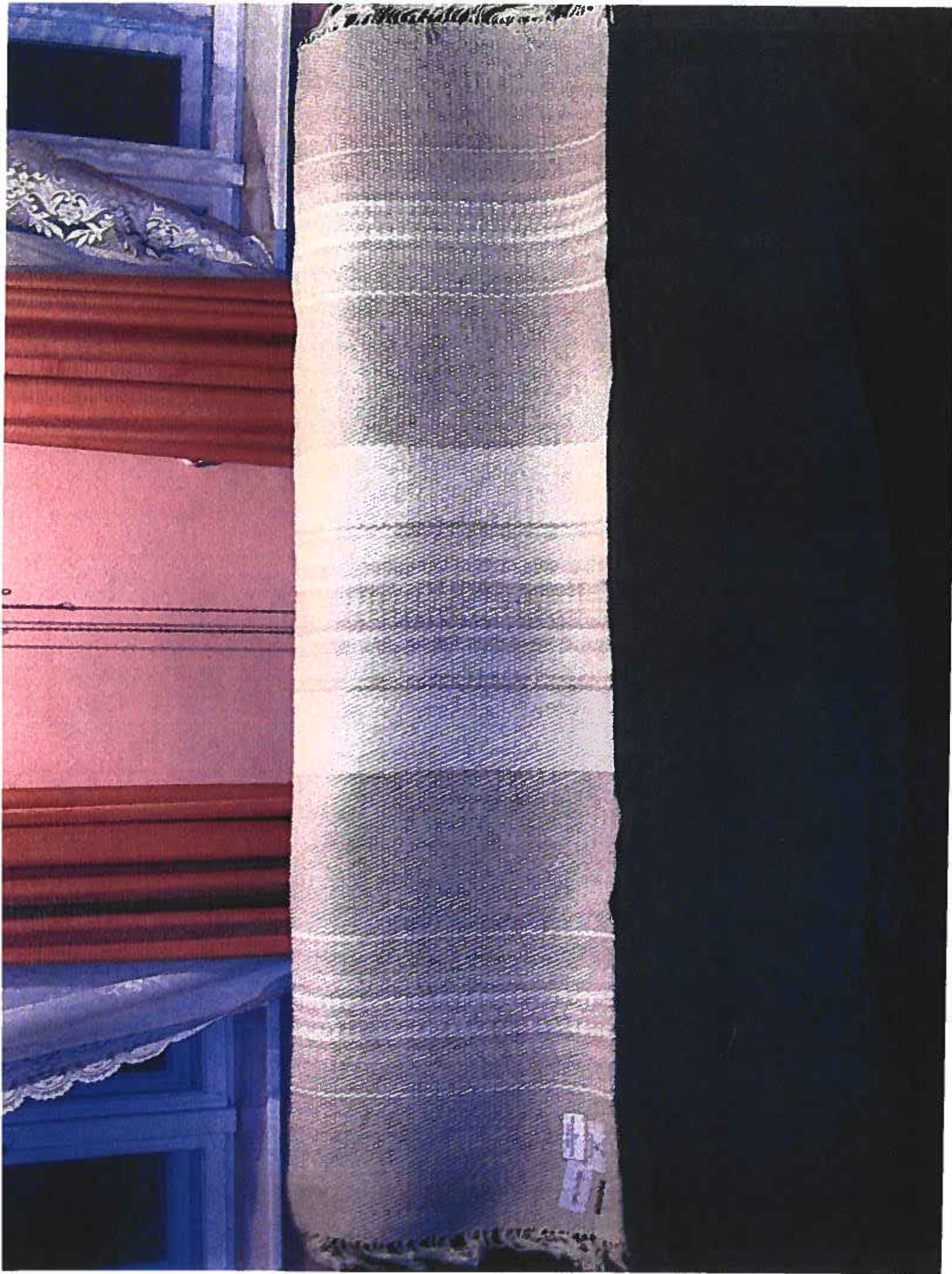

Teljesítők: Árvai Zoltán

Lőrincz Istváné

(Miskolczi Helyi Önkormányzat Székelyfalvi Községi Önkormányzat)

Békés megyei fehér hímzéses hálóg

Teljesítők: Dr. Illés Károlyné

(Miskolczi Helyi Önkormányzat Székelyfalvi Községi Önkormányzat)

Készítők: Bogárné Stóke Erőke (Miskolczi Helyi Önkormányzat Székelyfalvi Községi Önkormányzat)

Bodonyi subrikált lenvászon ruha

Teljesítők: Árvai Zoltán

Fehér Jánosné (Székely)

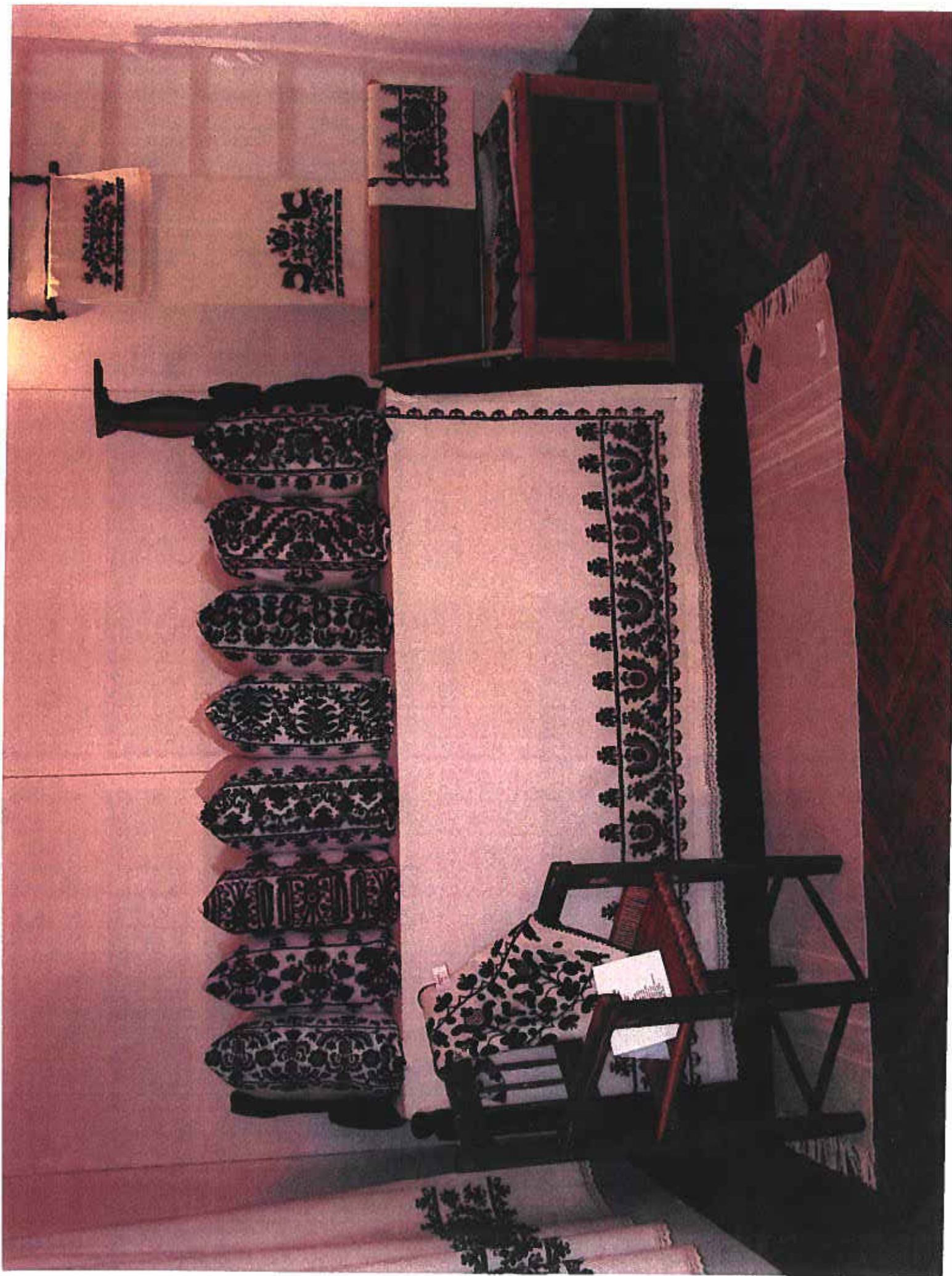
Rongyszőnyeg

Teljesítők: Árvai Zoltán

Sávolt Zoltán András (Miskolczi)

Gyűjtők: Bárczay Csilla

Dear Customer, who is respecting the values residing in the past, and honouring the merits of the present,

The SLOVAKIANS IN TÓTKOMLÓS are in the possession of 261 years of tradition concerning the carpeting- and weaving culture.

The local inhabitants for long-long decades at every individual farmhouse had been in the possession of 2-3, but at least 1 weaving loom and equipment used for weaving. They manufactured, weaved themselves the textiles used to be used every day /covers, bed-sheets, pillows, curtains/, the raw materials of simple and gentlemanlike costumes, and I could count evermore, what they used to cut then, sew, or clean-fingered girls, women used to embroider. To the traditions of weaving belonged organically the weaving of carpets, the manufacturing of the STRIATED STRIP CARPETS OF TÓTKOMLÓS /WRAPS/.

„Have you ever been to Tótkomlós, have you ever slept on a horse blanket?”

The horse blanket /RÁRÓ/ mentioned in this ulterior versicle was laid on the back of the horses, and it is used until nowadays nearly through the whole world. Of course the RÁRÓ used in our days is produced already from the sophisticated raw materials of the 21st century.

I would like to give you a share in the ingenious simplicity and the beautifulness of the striated markings of the strip carpets of Tótkomlós got fame with reason, but already tardily sinking into oblivion among our country and across our borders.

Since the end of the 17th century until the middle of the 20th century the carpet weaving girls, women tear up into uniform strips, or cut, then reel up the already run-down clothes, bed sheets and different kinds of textiles.

This way every ball had nearly a different colour, if not a run-down bed sheet was cloven into stripes.

At that time they used line, hemp, and flock as a raw material /acting upon the local agriculture/. All the three raw materials were processed differently, from the thrum to the thin stroke. I.e.: sack-thrum, handkerchief- thin stroke etc.

This way the weavers, carpet weavers recycled, retextured their products once already thin stroked. They were using these simple and fantastic striated strip carpets during their whole life in their everyday life in the bens or their holidays, sith these were nearly everlasting, as the raw material was robust line and hemp.

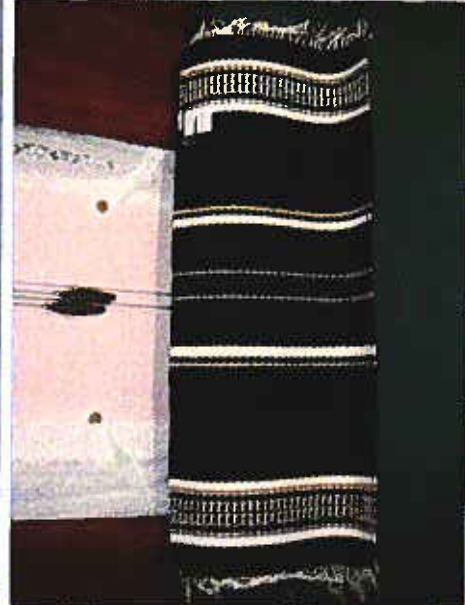
I myself tend to reveal the STRIATED STRIP CARPETS OF TÓTKOMLÓS for 15 years in its purity, simplicity, and beautifulness. My works are in the possession of the jury No. approved by the Hungarian Folk Applied Arts Council.

I participate at numerous local and foreign exhibitions with my products, onto which invitations I remain opened as well in the future.

For me the simplicity is very important, sith to create a simple, a plain, a beautiful, a functional object is the most difficult duty, at the same time the biggest challenge and honour as well.

Thanks a lot for your attention,

Zoltán András Sávolt
Applied Folk Artist

Sávolt Zoltán András szőnyegszövő

**Tótkomlós, Újtemető sor 13.
+36 68 461 057
+36 30 407 44 38
Hungary
Web: <http://savoltzoltan.prmf.hu>
E-mail: savolt.zoltan@prmf.hu**

A múltban rejlő értékeket tisztelő, és a jelen értékeit megbecsülő Tisztelt Vásárlói!

261 éves hagyományra van a TÓTKOMLÓSI SZLOVÁKSÁG szőnyeg- és szövés-kultúrájának.

Hosszú-hosszú évtizedek óta minden egyes paraszti háznál 2-3, de minimum 1 szövés-zárkával és szövéshez használatos eszközökkel rendelkeztek a helybéli lakosok. Maguk készítették, szőtték a minden nap használatos textilákat, /terítőket, lepedőket, párnákat, függönyöket/ egyszerű és úri viseletek alapanyagait és még sorolhatnám a végtelenségig, amint aztán szabták, varrták, vagy ügyeskedő lányok, asszonyok hímezték. A szövés hagyományaihoz szervesen hozzátartozott a szőnyegszövés, a TÓTKOMLÓSI CSÍKMINTÁS RONGYCSŐNYEGEK /POKRÓCOK/ készítése.

„Járdi-e már Totkomlóson, háttál-e már lópokrócon?”

Ez utóbbi a versikében található lópokrócot /RÁRÓT/ a lovak hátára terítették, a mai napig is használatos szinte az egész világban. Természetesen a ma használt RÁRÓ már a XXI. század kifinomult alapanyagaiból készül.

Országunkban és határainkon túl is lassan már feledésbe merül, joggal híressé vált totkomlósi rongyszőnyegeket nemcsak egyszerűen és csíkmintázatainak szépségéért szeretném megosztani Önökkel.

A XVII. század végétől a XX. század közepéig a már elhasználdott ruhanevet, lepedőt és különböző textilákat, a szőnyegszövő lányok, asszonyok egyenletes csíkokra összetépték, vagy vágták, majd felgombolyították.

Igy minden gombolyag szinte más színű volt, ha csak nem egy nagy elhasznált lepedőthasítottak csíkokra.

Alkorkorban alapanyagként lent, kendert és gyapjút használtak /a helyi mezőgazdasághoz igazodva/. Mindhárom alapanyagot különbözőképpen dolgozták fel, durvától egészen a hajszálvékony finom fonálig. Pl.: zsák- durva, zsebkendő- finom stb.

A szövőket, a szőnyegszövőket így újrahasznosították, újraszőtték egyszerűen már finomra leszőtt termékeiket. Ezeket az egyszerű és szemet gyönyörködtető csíkmintás rongyszőnyegeket egész életünk során használták a mindennapijukban tiszta szobában vagy ünnepükön, hiszen szinte elnyúlhatatlannak voltak, mivel az alapanyag erős len és kenderről volt.

Jómagam 20 éve igyekszem a maga tisztaságában, egyszerűségében, szépségében megmutatni a TÓTKOMLÓSI CSÍKMINTÁS RONGYCSŐNYEGEKET. Alkotásaim a Magyar Népi Iparművészeti Tanács által jóváhagyott zsűriszavakkal rendelkeznek.

Termékeimmel számos belföldi és külföldi kiállításon veszek részt, mely meghívásokra többször is nyitott vagyok.

Számmra az egyszerűség nagyon fontos, hiszen egyszerűt, közzérthetőt, szépet, funkcionálható dolgot alkotni a legnehezebb feladat, egyben a legnagyobb kihívás és megismeretelés is.

Köszönöm, hogy megtisztelt figyelmével!

Sávolt Zoltán András
népi iparművész

Vázény zázakznik, uctievojúci si hodnoty minulosti a ich stopy na dnešnom

Kultúra tkania a výroby kobercov Slovákov v Slovenskom Komlóši má 261 ročnú tradíciu.

Každá roľnícka domácnosť tunajších občanov disponovala dvomi- tromi, ale minimum jedným: krosnami a nástrojmi, používanými pri tkaní. Sami si vyrobili pre svoju domácnosť všetky textilie všedných dní (príkrývky, plachty, vankúše, záclony), materiál jednoduchých a pánskych krojov a rôznych iných predmetov, ktoré strihali, šili a vyšívali šikovné ruky dievčat a žien. Prirodzeným elementom tejto tradície bolo tkanie kobercov, robenie pruhových handrových pokrovcov.

„Chodil si už na Komlóši, ležal si už na pokrovcov?”

Týmto až dodnes používanou príkrývkou, t.j. pokrovcov príkrýli odpočívajúce kone. (Nazývali ju aj „ráró“-vom.) Samozrejme jeho dnešná podoba sa robí z jemných materiálov 19. storočia. Cielom by som sa naktátko podelil s Vami o krásne pruhov komlóšských pokrovcov, ktoré sú uznávané aj v zahraničí. Napriek tomu však pomaly zapadávať už do hmyľ zabúdania.

Od konca 17. storočia do polovice 20. storočia opotrebované šatstvo, plachty a textilie iného užívania, ženy a dievčatá potrhali alebo posťahovali na rovnaké pásy a navili ich na drevka alebo cievky. Každý kľb bol inej farby, iba v tom prípade nie, ak ich navili z jednej veľkej plachty.

V tých časoch miestne poľnohospodárstvo dodávalo základné suroviny, aké sú ľan, konope a vlna. Spracovali ich rôznym spôsobom na drsné alebo na jemné. Napr. z drsnej vlny sa tkali vrecia, z jemnej vreckovky, plachty atď.

Pri tkaní kobercov alebo pokrovcov tkáči a tkáčky znovu spracovali raz už na jemno natkané textilie. Tieto jednoduché a očarujúce pruhové pokrovcy im slúžili po celý život v čistej izbe, ako aj cez sviatok, keď boli vyhotovené zo silného ľanu a konopy.

Ja osobne už 20 rokov venujem svoju činnosť tomu, aby som poukázal na jednoduchosť a plnú krásu pruhových kobercov Slovenského Komlóša, tkaných z rôznych handier. Moje práce dostali identifikačné číslo od Rady maďarského ľudového úžitkového umenia (MHT).

So svojimi prácami sa zúčastňujem domáciach a zahraničných výstav a rada vyhovujem pozvaniam.

Jednoduchosť je mojim základným princípom, keď vytvoriť niečo jednoduché, prístupné, pekné a funkčné je najťažšou úlohou súčasnosti.

Ďakujem za pozornosť.

Sávolt Zoltán András
ľudový remeselník

STIMATE CUMPĂRĂTOR

Comunitatea Slovacă din TOTKOMLOS are o tradiție de 261 de ani în fabricarea și șesarea covoarelor și a păturilor.

De multe decenii, în toate gospodăriile țărănești se găsesc între 1-3 utilaje sau scule folosite în șesarea covoarelor. Ei au șesut materiale textile pe care le folosesc în viață de zi cu zi: șețe de masă ,cearsafuri, șețe de perină, perdele, care apoi au fost brodate manual de șetele și femeile din sat. Tot din tradiția țeserii covoarelor, șace parte și pregătirea covoarelor și păturilor din cșpe cu modele din Totkomlos.

„Ai fost vreo dată la Totkomlos, ai dormit pe pătura calului”-este un vers înscrispionat pe păturile care se pun pe cai (RAKO) și se folosesc în întreaga lume.

Ași dori să vă prezint simplitatea și frumuseșea covoarelor și a păturilor confecționate la Totkomlos, care sunt vestite atât la noi în țară cât și peste hotare.

De la începutul secolului al XVII-lea și pșână la mijlocul secolului XX, hainele, cearsafurile sau diferitele materiale textile care erau uzate, erau sșșiate sau țâiate în bucăți înguste de către șete și șemei iar apoi erau făcute ghem.

Pe vremea aceea, ca materii prime erau folosite, cșnepa, bumbacul și lșn. Materialele prime erau prelucrate diferit obșinându-se de la șire dure pșână la șire subșiri și fine. Astfel, țesătorii obșineau noi materiale textile pe care le foloseau pentru confecționarea de covoare cșrpe. Acestea erau folosite o perioadă îndelungată atât în viață de zi cu zi cât și de sărbători, deoarece erau făcute din materiale rezistente.

De 20 ani încerc să prezint în toată simplitatea și splendoarea lor covoarele cșrpe cu modele din Totkomlos.

Descrierile mele au fost verificate și de un Consiliu de Artă Populară Maghiară.

Cu aceste produse am participat la numeroase expozii și prezentări atât în țară cât și în străinătate și voi da în continuare curs oricșrei invitații.

Pentru mine este foarte importantă simplitatea, deoarece confecționarea unui lucru simplu, frumos și funcțional este greu de realizat, dar în același timp este o onoare și o provocare.

Vă mulțumesc pentru atenșie acordată.

Sávolt Zoltán András
artist ale mestesugurilor tradiționale

K I V O N A T

Tótkomlói Települési Értéktár Bizottság

2024. május 15-i

ülésén készült jegyzőkönyvéből

A döntéshozatalban résztvevők száma: 7 fő.

A Tótkomlói Települési Értéktár Bizottság 7 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül hozta meg az alábbi határozatot:

4/2024. (V. 15.) TTÉB határozat:

„Sávolt Zoltán András szövő, népi iparművész munkássága” Települési Értéktárba történő felvétele

A Tótkomlói Települési Értéktár Bizottság megtárgyalta és úgy határozott, hogy elfogadja „Sávolt Zoltán András szövő, népi iparművész munkássága” Települési Értéktárba történő felvételét.

Javaslattevő: Kárász Gáborné, 5940 Tótkomlós, Móricz Zsigmond utca 45. szám alatti lakos.

A bizottság felhatalmazza Zsura Zoltán János polgármester, elnököt az ügyben szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester, elnök

Határidő: azonnal

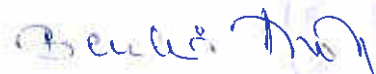
Kmf.

Zsura Zoltán János s.k.
polgármester, elnök

dr. Kormányos László s.k.
jegyző

Kivonat hitelül:

Tótkomlós, 2024. május 15.

Benkő Anita jegyzőkönyvvezető